

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona,
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi, és köz-
gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk,
Feigl Gyula
kiadó címére küldendők.

XXII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ERNŐ.

8. szám.

A kisbirtokos és a kisbirtok hiteléről.

A kisbirtokos és kisbirtok hitelét vagy kényelem szeretetből, vagy tudatlanságból, vagy felületes vizsgálódás eredményeképpen igen sokan össze-zavarják. A nagy közönséget e tekintetben nagyrészt a napilapok közgazdasági rovatvezetői befolyásolják s így elhitették azt, hogy e két fogalom ugyanegy. Ebből a téves hitből keletkeztek és keletkeznek aztán azok a zavaros fogalmak és óriási károk, melyeket ma már mindenki, a ki gondolkodik, nyugodtan megállapíthat.

Mikor az 1898. évi XXXIII. t.-c. alapján az Országos Központi Hitelszövetkezetet megalakították, mindenki nagy reményekkel nézett elébe és azok, a kik ezt az alkotást úgy fogták fel, hogy azt a kisbirtokosok személyes hitelé kielégítése forrásául alapították, nem is csalatkozhattak benne, mert erre a célra kitűnően bevált, fejlődésképes, áldás jön a nyomába és tényleg házagpótló intézménynek bizonyult.

Egyetlen egy kifogást lehetne ez alapítás ellen tenni és ez az, hogy már ma is, mikor még csak 1500 hitelszövetkezet ügyeit kell a központban adminisztrálni, hitellel ellátni, a központi vezetés egy kissé nehézkes és lassú.

Ezen az állapoton, ha még ma nem is, de nemsokára okvetetlen változtatni kell.

Csak hozzávetőleges kimutatást teszek és ki fog tűnni, hogy milyen óriási méretű munka földmunkozása vár az Országos Központra.

Ma az 1500 szövetkezet mindenképpen átlag számításunk csak 300 tagot, ez 450,000 tag; számításunk, hogy ezek egyharmada hitelgénynyel lép föl, — ez már 150,000 hitelügylet teljes lebonyolítása. Jóval nagyobb számban, mint Magyarorszá-

akármelyik pénzügyintézetének összes ügyei. Igaz, hogy az összeg nem mulja felül az ötven millió koronát, mert nagyrésze ezeknek apró kölcsön ügylet és épen mert kis és nem kerek összegekről van szó, a kamat kiszámítása is sokkal nehezebb, mint egy nagy pénzügyintézeté.

Ilyen óriási munka-halmaz mellett méltánytalanságot követne el mindenki, a ki az Országos Központi Hitelszövetkezet eljárását gáncsolni, vagy kisebbiteni akarná.

A fejlődés meghozza a föltétlenül szükséges decentralizációt, hogy csakis a legfőbb vezetés maradjon meg a mai Országos Központ kezében.

A mikor ez majd bekövetkezik, meglesz a kisgazdák hitelének kérdése hazánkban oldva olyan ideálisan, hogy büszkén, bátran példányképpel mutathatjuk fel azt a szervezetet a művelt külföldnek is és hiszem, hogy e szervezetben nyújtott példát sokan fogják utánozni.

A kisbirtok hitelének kérdésében alig történt még valami. A mi történt, az is több kárt, mint hasznot okozott. A kisbirtok hitelének járadék-szerűnek kell lennie és a járadék nem mulhatja felül a kisbirtok évi jövedékét. Ha a kisbirtok méltányos hitelét uzsorás kamatra vett pénzzel és nem járadékszerű kölcsönrel elégitik ki, — a mint ma rendszerint történik — úgy az értelmesebb kisbirtokost, hogy földjét megtarthassa, rablógazdaságra kényszerítik, hogy a föld hozadéka az uzsorás kamatot behozza. Ez azonban előbb-utóbb a föld kimerülésére vezet és bár lassabb tempóban, de mégis a jómódu és józanul gazdálkodó kisbirtokos kisbirtoka az adósságokba eluszik. Csakhogy ekkor már a hitelező is egy kiszarolt birtokhoz jut, melyet vagy megtart magának, vagy hitelbe eladva becsap vele egy jóhiszemű adósságmentes földmivest, a ki többi birtokának hozadékából törlesztgeti e terhes tartó-

zást és ugyanabba a hiúba jut, — ez már igazán önhibáján kívül — melyből elődje teljes vagyoni romlása árán kimenekült.

Mondhatom, szép menekülés!

E fenti kép azonban a munkabíró, a föld hozadékát kiforszírozó földmives sorsát ábrázolja.

A hitellel banni nem tudó ősei nyomán egyszerű eszközökkel gazdálkodó kisebb intelligenciájú kisbirtokos kis birtoka két-három év alatt már a hitelező kezében van. Így kerül a földmives birtoka uzsorás kézbe, így lesz a jó magyar parasztból elzüllött munkás, így nézzük mindnyájan összetett kézzel, hogy a talajt a földmives lába alól ki lehessen vonni és még csodálkozunk, hogy ha az állam törvényei által támogatott módon koldusbotra juttatva, a vándorbotot veszik kezükbe és jobb hazát keresnek.

Nem vagyok pessimista, hanem optimista. Inkább szebbnek és jónak látok minden képet, mint mások, de mint a ki hazarészünk több vidékét alaposan ismerem, nyugodtan állítom, hogy a mai elszegényedés és vagyoni romlás egyik legfőbb oka a mai hitelviszonyok mellett kifejlődött és lábra kapott kisbirtok hiteléből származik.

Útott a tizenkettedik óra! Most már vagy tenni kell valamit, vagy összetett kézzel kell néznünk, hogy turbulens cellengők a városok széleit elloglalják és a közbiztonságot veszélyeztessék. Támogatnunk kell a kifosztott és nyomorba jutott elemet kivándorlásában, avagy a megindult veszélyes irány elé gátat vetni és gyorsan, de nagyon gyorsan a hatályos orvosszerekkel előállani és a gyógyítást megkezdeni.

Az orvosság módjáról is akarok egy pár szót szólni.

A kisbirtokos hitelének fokozottabb mértékben leendő gyakorlására buzdítandó az Országos Köz-

TARCA.

Az állatok és különösen hasznos madaraink védelméről.

Irtó és az „Országos Állatvédő-Egyesület” közösi főkegyesületének alakuló közgyűlésén felolvasta: Chernel István.

(Folytatás és vége.)

Tessék csak elképzelni, hogy a rigó egyszeri lakmározása alkalmával a legnagyobb csigát elkölti, ami körülbelül annyit jelent, mintha egy rendes étkü ember minden lakomájára egy-egy egész marhacombot ennék meg. A kis vörösbegy rovarokból kikerülő napiélelme annyit tesz ki, mintha az ember körülbelül 12—15 cm. átmérőjű és 10—12 méter hosszú kolbászt költene el napjában. És tessék csak elgondolni, mit jelent az a gyümölcsösre, mikor egyetlen két cinege évente 6¹/₂ millió rovat pusztít el, de párjával és 12—16 fiokájával egyetemben ennek a kis családnak mintegy 21 millió rovar esik áldozatául. Micsoda gyenge erőlködés hát ehhez képest az ember hernyószedése!

Nem csoda, ha ilyen tapasztalatokon okult az értelmes gazda és siet fészkelő-ládikákat kertjében, gyümölcsösében, erdejében kifüggeszteni. Csak az a baj, hogy nem nálunk. Németországban, Ausztriában, Svájcban, Dániában, Svédországban, Norvégiában szelvényben láttam ilyen ládikákat. Minden majorban, helyenként minden lakóház táján ott csüngnek s annyira jellemzők, mint eresztünk alatt a fecskéfészék vagy az alföldön a kéményen, akoltetön feketedő gólyafészék.

Horváth Géza dr., a m. kir. rovarügyi állomás volt főnökeinek számítása szerint Magyarország évenként

160—200 millió koronát szenved merőben a rovarok kártételei révén. Egész bizonyos, hogy e kár csökkenthető volna, ha a rovarok ellenségeinek, a hasznos madaraknak számát emelni törekednénk. Hogy mi miért nem követjük a külföld jó példáját? Ennek oka részben az, hogy a magyar gazda csökönyösen ragaszkodik ahhoz, amit öregapja cselekedett, s nem veszi észbe, hogy azóta fordultak a viszonyok; részben meg az is, hogy nálunk nem szerethetett magának megfelelő módon készített, a természetet utánozó, tartós ládikákat, a rosszul összetakolt, cifra ládikákkal pedig, melyeket ezenkívül helytelenül alkalmazott, célt nem ért, legfeljebb bosszankodott, hogy üresen maradtak vagy a szemtelen verebek foglalták el őket.

Bíró Barlepsz barátom Casselben újabbán oly tökéletes efféle ládikákat eszelt ki, hogy a két év előtt kísérletképpen szőlőmben kiakasztott 12 darab közül már ötödnapra egyik sem volt üres, a múlt évben házi kertünkben feltett 12 darab pedig szintén még az első hétben egy-egy boldog madárpárocška otthonul szolgált. A mi Széchenyi-terünkön kifüggesztett 13 fészkelő-ládikának ugyancsak akadt gazdája. Szintugy a katonai alreáliskola kertjében feltetteket is kivétel nélkül eloglalták a madarak és ami legnevezetesebb, a ládikák lakói legtöbbszörre légykapók, csuszkák, rozslatarkuak és cinegék voltak, tehát kivétel nélkül leghasznosabb madaraink. Hogy aránylag rövid idő múltán beleszoktak a mesterséges oduba, az is bizonyítja, mennyire szűkben vannak már a természetes ürgeknek. — Kivált a cinegékre nézve áll ez és szinte meglepett, mert róluk tudtam, hogy legkevésbé alkalmazkodnak az emberkez csinálta odukhoz. De hát a szükség kényszeríti őket; hiszen nem egy esetben már spárpa borító alatt, sőt használatlan kutsövében is találtam fészkelve — mind meg annyi bizonyosság az imént mondottak mellett.

De az is igaz, hogy a siker elengedhetetlen föltétele közé számítható még hasznos madaraink természetes ellenségeinek, kivált a kőbor macskáknak, no meg a tulságosan elszaporodott verebeknek tizedelése.

Mindeme érintett kérdések megoldását és irányítását létesülő állatvédő-egyesületünk elsőrangú feladatainak ismeri. Vállvetetten igyekezni fogunk az állatokkal való bánásmódban jó példát adni; az állatvédelem nemes eszményét olvasmányokkal, előszóval, előadásokkal terjeszteni óhajtok s így oktátva, nevelő hatást gyakorlunk; a tudatlanságból eredő állatkinzást, durvaságot, jó szóval, kéréssel megakadályozni iparkodunk, szükség esetén pedig az efféle eseteket az illető hatóságnál feljelentjük s így a törvény ellenőrző közegeinek szerepét is elvállaljuk; az állatok gondozását szemmel kísérjük, betegségek esetén gyógyításukat nem hagyjuk elhanyagolni; az állatbiztosításra ösztönzünk; azokat, kik az állatvédelem terén sikeresen munkálkodnak, jutalmakban részesítjük; a madarak számára etetőket állítunk fel és rendszeresen etetjük a szükségét szenvedő szárnyasokat, bizonyos pontokra csalogatjuk s fészkelő-ládikákkal lassanként egész vidékünket ellátjuk, esetleg ilyen ládikákat forgalomba is hozunk; a serdülő ifjuságra és a tudatlan népre hatni iparkodunk, hogy a törvény előtte érthetetlen intencióit felfogja és a maga érdekében is kövesse.

Igy eljárva, bizton reményelem és hiszem, hogy áldásosan tognak munkálkodni s a sűrűn ismétlődő durvaságok nem fogják majd többé sérteni a jó érületű emberek szemét. Mert szó ami szó, népünk alsóbb rétege pajzán és nyers. Szőlőmben a fészkelő ládikákat 3 ízben fejszével vagdalták le s akik erre képesek, azok új ültetvényeket rendszeresen megvagdolási, letördelni, házi állataikat céltalanul rugni, verni is képesek, azok adott esetekben nem irtóznak a gyilkosságtól és egyéb szörny-

ponti Hitelszövetkezet és esetleg a kormány vagy országgyűlés által felszólítandó, hogy fokozottabb mérvben alapítson hitelszövetkezeteket. Tegyen meg mindent és hárson oda, hogy még a legrejtettebb havasi faluban is a földművesek szövetkezeti érdekhálózatba lépjenek. Vegye igénybe e munkánál a felekezeti papjait és tanítóit, az állami és megyei tisztviselőket, a gazdasági egyleteket, a jobb indulatu földbirtokosokat és egyáltalán minden jobb gondolkodásu embert, minden egyletet, kultur-intézményt, hogy a szövetkezeti érdekhálózat minél előbb teljesen kiépíttessék.

Jövéssen, menessen, járasson szakértő tanítókat országszerte; alapítsa a szövetkezeteket tömegesen; vegye kezelésé alá az elzüllesnek indult nagy tömeget és mentse meg még hazánknak azt az értékes munkaerejét, a mi még ma megmenthető, mert csak akkor tett az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelességének mindenben eleget, ha a munkát teljes erejével kezébe veszi és azt diadalra is viszi.

A kisbirtok hitelére még nincsen meg a megfelelő szervezetünk. Annak éppen olyan hajlékony-nak, olyan kis egyedek részéről is hozzáférhetőnek kell lennie, mint az Országos Központi Hitelszövetkezetnek. A kölcsön nagyságának értéke relativ, a kölcsönkérő vagyoni viszonyaival áll arányban. Egy dúsgazdag birtokosnak egy pár százezer koronás kölcsön — nem nagy kölcsön; egy száz koronás kölcsön nekem szintén nem nagy kölcsön, — de egy két-három holdas kisbirtokra egy száz koronás kölcsön már elég nagy kölcsön.

Ugy kell tehát ezt a még nem levő intézményt szervezni, hogy még száz koronás járadék-kölcsönöket is adhasson. És ugy kell ennek az intézménynek berendezve lennie, hogy szükség esetén összesen egy pár száz millió járadékot is bocsáthasson ki. Mert én nem a bankok adataiból, hanem a vidék eladósodottságából számítok és biztosan veszem, hogy több, mint hatszázötven millió korona a kisbirtok azon terhe hazánkban, melyet járadék-adóssággá kell átalakítani.

Ilyen célra lenne fejlesztendő alapszabály módosítással, állami garanciával és támogatással az Országos Központi Hitelszövetkezet, már csak azért is, mert ennek az intézménynek a vidéki hitelszövetkezetek vezetőségében meg volna a már eddig is ellenőrzött és vezetett gárdája és pedig sok ezer jóra való ember, a kiket ilyen célra jól felhasználhatna. És ezek naponként csak szaporodni fognak.

Hibás lépésnek tartanám, ha akármilyen okból a kisbirtokos és a kisbirtok hitelének kielégítését két önálló, egymással szerves kapcsolatban nem levő intézményre bízánk.

Azt nem is tartom szükségesnek fejtegetni, hogy a kisbirtok hitele, mert kockázattal nem jár, olcsóbb legyen valamivel, mint a kisbirtokos hitele, mert ez utóbbi biztonsága a személyi kvalitásától is függ.

Dr. Gülöfalvy István,
kir. közjegyző.

Városi ügyek.

489/902.

Hirdetmény.

Az ideai fősorozás a helybeli hadkötelesekre nézve folyó évi március hó 13-án lesz megtartva.

Felhívatauk ennél fogva az 1879., 1880., 1881. évben született hadkötelesek, miszerint e napon reggel 8 órakor, a „Múltó” nagytermében józan állapotban, tisztán megmosakodva és tiszta ruhában okvetlenül megjelenjenek. Az indokolatlanul elmaradók ellen a törvényes eljárás fog megindítani.

Köszeg, 1902. évi február hó 20-án.

Köszegi József,
rendőrkapitány.

tettektől sem. Vegyünk példát Gráctól, hol senki ember fia nem bántja a madarakat s azok az állatvédő-egyesület üdvös tevékenysége folytán ma már el is szaporodtak s oly remek bizalmasak, hogy kedves jámborságuk még a rideg kedélyt is megindítja. És vegyünk példát a mohamedanoktól, kik sohasem kegyetlenkednek az állatokkal, etetik a madarakat és gondozzák fészkeiket. Majd ha eljutunk odáig, a meddig Németország, hol egy tehetetlen madarflóka előtt még a száguldó elektromos kocsi is megáll s a közönség nyomban sürgölődik, hogy bántódása ne essék a nyomorult állatkának: akkor azok is, kik most még vakok, be fogják látni, hogy az állatvédelemnek az a bizonyos kigunyolt eleme is nyom a latban. Be fogják látni, hogy az állatvédelem nemcsak az oktalan állat javát célozza, hanem az emberek anyagi hasznát öregbitve leküti is csiszolja. Mert azzal, hogy az emberekben igazi emberséges érzületeket fakasztunk és szívüket nemesítjük, megtakaszjuk tadjunk legszebb virágjának bimbóját, — azt, mely minél inkább betölti illatával az egész társadalmat, annál előbbre viszi a műveltség ösvényén, örök eszményünk: a *tökéletesség* felé.

587/902.

Hirdetmény.

Az 1902. évre szóló eljegyek folyó hó 23-ától kezdve a rendőrkapitányi hivatalban válthatók. Felhívatauk az elbirtokosok, hogy az eljegyeket legkésőbb folyó évi március hó 15-ig megváltásuk, — mivel az összeírás a következő napon, azaz 16-án fog megtartatni s akik addig az eljegyet meg nem szerezték, azok a vonatkozó szabályrendeletben körülírt pénzbírságra fognak elmarasztaltatni.

Köszeg, 1902. évi február hó 22-én.

Köszegi József,
rendőrkapitány.

H i r e k.

— **A papa jubileuma.** XIII. Leo pápa február hó 20-án lépett be papaságának 25. esztendőjébe. A gondviselés rajta kívül egyetlen egy elődét, IX. Piuszt részesítette csak ilyen szerencsében. Azért a katolikus hívek világszerte ünnepelenek. Ujra megkezdődik a Rómába való zarándoklás és XIII. Leo tanuja lesz annak a mélységes hődotatnak, melylyel a katolikus világ őt, mint jubilanst környezi. A pápa ünneplését Magyarország több püspöki megyéjében már megkezdették. A szombathelyi egyházmegyében március 3-ika van kijelölve a szentatya jubileumi ünnepeinek.

— **Püspök beiktatása.** A szombathelyi új megyéspüspököt vasárnap installálták nagyszámu papság, több küldöttség is a hívek seregének jelenlétében. A templomi szokásos ceremóniák után az új püspök palotájában a különböző küldöttségeket fogadta, ezek között Köszeg város küldöttségét is. Dr. Sissocics Miklós polgármester ez alkalommal rövid szép beszédben üdvözölte a püspököt, körülbelül ezeket mondva:

„Köszeg város képviselő-testülete megbízott bennünket, hogy városunk örömeinek és hődotatának adjunk kitéjezést Méltóságod előtt. Szerénytelenség volna tőlem hosszabb beszéddel terhelni Méltóságodat, aki az instilláció és üdvözlő küldöttségek fogadása következtében kifáradott. Azért csak rövid szavakkal üdvözölöm Köszeg város egykori káplánját a szombathelyi egyházmegye élén és azt kívánom, hogy a Mindenható kegyelméből a haza, az egyházmegye és az emberiség javára sokáig éljen!”

A püspök, a ki igen kegyesen fogadta a köszegi-eket, keresetlen szavakkal válaszolt. Azt mondta:

„Különösen örülök, hogy szónokuk, az önök érdemes polgármestere, utalt arra a körülményre, hogy én káplán voltam Köszegen. Kedves előttem a Köszegen töltött idő emlékezete. Akkor szabadultam ki a papnevelő-intézet szigora alól, akkor nyílt meg előttem a pálya, amit választottam. Nem tudtam akkor jól németül, pedig abban az időben ott sokkal nagyobb szükség volt még a német nyelvre, mint ma van. Tanultam és dolgoztam s az idő csak úgy repült. Egy rigorozumot is tettem le köszegi káplánságom ideje alatt. E mellett szerettek ott engemet s megtörtént velem az, hogy abban a városban, ahol ember emlékezet óta idegent nem választottak, ahol méltóságodat, mint távozó káplánt megválasztottak megyebizottsági tagul. Szeretettel gondolok azért Köszegre s kérem önöket, vigyék meg küldöiknek főpásztori áldását.”

— **Nyugdíjazás és cimadományozás.** Az igazságügyi miniszter *Korchmáros* Gáspár köszegi kir. járásbíró saját kérelmére nyugdíjazta. A király a nyugálomba helyezett járásbíróak, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül, a kir. ítélőtábla-bírói címet adományozta.

— **Római zarándoklat.** A pápa jubileuma alkalmával Rómába zarándokló seregéhez városunkból *Kincz István* plebános, *Mizy Engelbert* dr. gimnáziumi igazgató és *Freyhoffer* Sándor kereskedő csatlakozik. Lehet, hogy a zarándokok száma indulásig, március elejéig még megnövekszik.

— **A szabadság-ünnep.** Március idusának megünneplését az ideai *Konkordia* térli dalegyesület vette kezébe. Napos-napján, március 15-én este tarták meg az ünnepet a Múltó termében és a programot most állítják össze. Erre nézve szíves közreműködők jelentkezését *Szaufnauer* János rendező bizottsági elnök e hó utolsó napjáig fogadja.

— **Közgyűlés a városnal.** Köszeg szab. kir. város képviselő-testülete március hó 6-án rendes közgyűlést tart.

— **Valasztási elnök.** A folyó évben megejtendő részleges városi tisztújításra közgyűlési elnökül *Békassy István* bizta meg a vármegye alispánja.

— **Pénztári vizsgálat.** *Sissocics* Miklós dr. polgármester egy bizottsággal t. hó 20-án havi pénztári vizsgálatot tartott a városi pénztárban, hol mindent rendben találtak. E helyen érdekesnek tartjuk felemlíteni, hogy a városnál kezelt alapoknak összege 237,543 K 37 fl-lerre rug, nem számítva ide az árvapénztárt. Ezeknek az alapoknak a város több mint 10 ezer koronával tartozik, mely adósságot kilenc kötelezvénynyel csinálta s fizeti ezen összeg után a 4%-os kamatot.

— **A fogyasztási adóhivatal helyisége.** A városi tanács már régebben foglalkozott azzal a tervvel, hogy a fogyasztási adóhivatalt, mely ez idő szerint külön bérelt helyiségben van elhelyezve, a városházába jusson. Ezt most a vármegye el is rendelte. A fogyasztási adóhivatal így őszre már bekerül a városi pénztári hivatal mellé, mely időre a szükséges átalakítási munkálatokat is elvégezhetik, amennyiben a helyiségeket ki kell bővíteni.

— **Megerősítés.** Vasvármegye főispánja több törvényhatósági utbiztost, köztük *Patonay* Sándor, községjárasi utbiztost jelen állásában véglegesen megerősítette.

— **Zwinger-torony.** Ezen elnevezés alatt a Chernel utcában azt a régi épületet ismerjük, mely jelenleg raktárhelyiségül szolgál s melyet a város időkint egyes kereskedőknek bérbe szokott adni. Az épület helyiségeinek bérletére szóló szerződések március elejével járnak le s ennek utána nem kereskedőknek logják azokat bérbe adni, hanem egy társaságnak, melynek az a célja, hogy ott muzeumot létesítsen. Vagyis itt fogják elhelyezni azokat a történelmi relikviákat s egyéb nevezetességeket, melyek a városi levéltárban s egyesek tulajdonában vannak, hogy azokat a közönségnek hozzáférhetőbbé s szemlélhetővé tegyék. Az eszme már régebb keletű, de elismerést érdemel a dolog megvalósítását célzó törekvés s az, hogy az első lépést erre már megtették. Ez az elismerés eddig *Sissocics* Miklós dr. polgármestert illeti.

— **Közgyűlés.** A köszegi temetkezési egylet folyó hó 23-án tartja közgyűlését a városház nagytermében délután 3 órakor, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Közgyűlés.** A köszegi ipartestület betegsegélyző-pénztára 1902. évi március 2-án délután 2 órakor tartja a városház tanácstermében ez évi közgyűlését.

— **Szikvizgyar-ügyek.** Folyó február hó 16-án tartotta a Köszegi Hegytorrás-Szikvizgyar Bészvénytársaság XI-ik évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság jelentése szerint a lefolyt évben a torgalom az előbbi évekhez képest sokkal kedvezőbb volt, a mennyiben 1900 drb. palackkal több adatott el, ami azt eredményezte, hogy részvényenkint 1 koronával több osztalékot fizetnek, egy 20 koronás részvény után 8 koronát. A múlt év folyamán elhalt *Schiefer* György ellenőrző bizottsági tag helyébe *Róth* Sándor részvényes választotta meg. Nagyobb berendezésről is van szó, több ezer új syphon-fejet és egy új hazai gyártmányú syphongépet fog a részvény-társaság legközelebb beszerezni.

— **Fészkelők kiosztása.** Köszeg város jótékony adománya folytán azon helyzetben vagyunk, hogy egyesületi feltételünk egyikének most már eleget tehetünk. Ugyanis a nyert faanyagból nagyobb mennyiségű fészkelő ládikát csináltatunk, melyekből a tagok tagsági díjuk tejében 2 drbot igényelhetnek díjmentesen. Tekintve, hogy a fészkelőket minél kiterjedtebben kell alkalmazni, hogy a kitért cél, a madarak honosítása előmozdítható legyen, felkérünk mindenkit, ki fészkelőt óhajt, hogy azt már most bejelenteni sziveskedjék. A rendes illetményen kívül szükséges fészkek ára 50 fillér, melyből a tiszta jövedelem az egyesület céljaira lesz fordítva. Mindazok, kik fészkekre igényt tartanak, kéretnek a legelővidebb idő alatt azt bejelenteni, mely bejelentés *Kuklic* József titkár ural és *Róth* Jenő ur könyvkereskedésében eszközölhető. A fészkelőket szakszerűen elhelyeztetni az egyesület gondját képezendő, ezért külön díjazás nem jár. Egyben tudomásra hozzuk, hogy jelentkezni az egyleti tagságra szintén e két helyen lehet. Kérjük a közönséget, hogy, miután a madarvédelemmel egy-szersmind közgazdasági cél is szolgálunk, az egyesületbe minél számosabban beiratkozzék és a fészkelőket minél nagyobb számban alkalmazza. Az etetést és fészkelést illetőleg legközelebb fog egy utmutatás *Cherné* István urtól megjelenni. Megjegyezzük, hogy minden tag a fészkeken kívül az egyesület kiadványaira is igényt tarthat (díjtalanul).

A köszegi fiók-egyesület elnöksége.

— **A rohongi gazdasági teli tanfolyam záró vizsgálat.** Mult hét szombatián tartották meg, ezuttal ötöd-ször, annak a kis gazdák részére rendezett teli tanfolyamnak a záróvizsgálatát, melyet a Vas megyei Gazdasági Egyesület a földművelési Miniszter és *Sziboly* Gyula országgyűlési képviselő támogatásával rendezett a rohongi várban. A zordon idő miatt ezuttal kisebb számban megjelent gazdaközönség, a vezető tanárok és a 23 növendék jelenlétében *Röszler* Károly, az egyesületi igazgató-titkár, meleg hangon üdvözölve az egyesület elnökét, *Ernusz* Kelemt, felkérte őt a tanfolyam záróvizsgálatának megnyitására s a növendékek haladásának meghallgatására és igazságos megbíralására. A vizsgálatot *Csiga* Ferenc, a tanfolyam vezetésére kiküldött gazdasági szaktanár a növénytermelésből kezdte s folytatva az állattenyésztést és a gazdasági berendezkedés tanából. Ezután *Endrédi* Gábor a szántanóból, természetantából és gyümölcs-fák tenyésztése és ápolása tanából mutatta be a növendékek haladását. Végül *Röszler* Károly a trágyatanból, méhészet- és tyúkászatból, valamint a közhasznú mezőgazdasági intézmények ismeretéből feleltette a növendékeket. A vizsgálatot vezető elnök ezután örömeinek adva kifejezést a tapasztalt haladás felett, arra buzdította a kisgazdákat, hogy otthon, falujukban, ugy a saját gazdaságukban, mind ismerőseik körében igyekezzenek érvényt szerezni szerzett ismereteiknek. A kisgazdák egyikének köszönő szavai-val a tanfolyamot rendezett tényezők iránt záradótt a vizsgálat. *Sziboly* Gyula orsz. képviselő ur, ismert vendégszeretettel látta asztalánál a gazdasági egyesület képviselőjében megjelent gazdákat, akik a tanulók kíséretében a fataragó munkáiból rendezett kiállítás tiszta munkái felett elismerőleg nyilatkoztak.

— **Gyászrovat.** Szabó Istvánné, néhai Szabó István volt köszegi ügyvéd özvegye és Szabó István országgyűlési képviselő édesanyja e hó 18-án Győrött szív-széllhűdés következtében hirtelen elhunyt. — *Áts* Gyula szombathelyi püspöki iskolai nyugalmazott tanító, vármegyei bizottsági tag február hó 19-én 56 éves korában rövid, de súlyos szenvedés után meghalt.

— **Időjárás.** Hó és megint hó, ugy, hogy már nemcsak a jégvermek, hanem az emberek is jolaktak vele. Különbön gáncs ne érje, mert ha ismételtén ránk nem köszönt, télig vagy egészen őrsek maradnak jég-

Befőzött gyümölcs, különböző gyümölcsök, és gyümölcs-iz pa-

Vasuti menetrend.

Állomások.		II. III. oszt. kocsikkal			
Közép-európai idő.		reggel	d. e.*	d. e.	d. u.
Köszeg	ind.	4 ³⁰	7 ³⁰	11 ⁴⁰	5 ⁴⁰
Lukácsbáza (m. h.)		5 ⁰⁰	8 ⁰⁰	11 ¹⁰	5 ³⁰
Német-Genes (m. h.)		5 ²⁴	8 ²⁴	12 ¹⁰	6 ⁻
Szombathely érk.		5 ³⁰	8 ³⁰	12 ²⁰	6 ²⁰
Szombathely ind.		6 ⁴⁵	10 ⁴⁰	3 ¹⁵	7 ³⁰
Német-Genes (m. h.)		7 ⁰¹	10 ³⁰	3 ¹¹	7 ⁴⁰
Lukácsbáza (m. h.)		7 ¹⁵	11 ¹⁵	3 ¹⁶	8 ⁻
Köszeg érk.		7 ³¹	11 ³⁰	4 ⁰¹	8 ²⁰

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

Szombathelyről indul:

Bécs felé:		éjjel	regg.	d. u.	d. e.	este			
ind.	4.-	5.50	9.00	2.19	4.41	6.48			
érk.	8.55	9.52	1.40	5.35	9.35	11.50			
Kaalzaára:		ind. d. e.	11.07	d. u.	2.14	este	7.33	éjjel	12.55
		érik.	1.35		4.08		10.22		3.40
Budapestre:		ind. regg.	9.08	d. u.	12.40	éjjel	11.-	éjjel	2.50
		érik.	2.05	gyv.	7.15	szv.	9.15		1.45
Grázba:		ind. regg.	6.06	d. e.	11.10	d. u.	3.16	este	6.59
		érik.	10.30		3.36		7.35		9.59
Rumfeld:		ind. d. e.	9.25	d. u.	3.25	este	7.20		
		érik.	10.32		4.32		8.27		
Pozsonyba:		ind. reggel	4.40	d. u.	12.20	d. u.	3.05		
		érik.	11.30 (Csorna)	3.10 (Pozsony)			8.33		
Plinkafőre:		ind. reggel	6.14	d. u.	3.20	este	7.15		
		érik.	9.14		6.22		9.58		
Szeke- fehérvárra:		ind. reggel	2.50	d. u.	12.40				
		érik.	8.22		6.08				

Hirdetmény.

Köszeg - Szerdahely község határában

1902. é. augusztus hó 1-étől kezdve 6 évnvi időtartamra a

Vadászati jog

1 évi február hó 27-én délután 2 órakor lesz bérbe adva.

Bővebb tudósítást a községi előjáróságnál.

Kovács Mihály,
községbíró.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csomófajokban fajtisztán, teljes jutallással.

Élőkerítés.

Gleditsia csemotek és magvak.

Ürindalmunkunk községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Országos híres, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az ezredéki, melyből oly örökös karítás nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útítást és kezelési utasítást mellékeltek. Ezer csemoté elég 200 méterre. — Ár 6 frt.

Országjövendőt biztosító voltánál fogva, ennek tevékenysége számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Bár a fenyvomatú főerjegysek ingyen és bérmentve küldetik minden rendeltési korlátosság nélkül. Az erjegysekkel kívül még egy olyan könyvet kap az érdeklődő, melyben az erjegysek és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmát használni ne fordítanak. varosou, falun, pusztán, gazdaság vagy szőlőgyógyászatnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdeklődően állnak a rendeltési állomány nem akarnak, mert benne számos oly követelmények foglaltatnak, melyek mind-uknak nagy szolgálatot tesznek. Cím:

Érmelléki első szőlőoltvány-telep
Nagy Gábor, Nagy-Magya, u. p. Székelyhíd

KWIWA FLUID
KIGYÓ-JEL
(TOURISTA-FLUID)

Erősítés és erőmegújítás céljából eredményesen használják az összes turisták, kerékpárosok és lovaglók nagyobb tourok után.

1 üveg ára 2 kor. 1/3 üveg ára 1 kor. 20 fillér.

Vatoldi csak fenti védjeggyel. Kapható az összes gyógyszerárúban.

Főraktár: Kereaspóthéke, Korneuburg, Bécs mellett.

Meghívó

a községi ipartestületnek 1902. é. márczius 9-én délután 2 órakor a városház tanácstermében tartandó

közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés.
2. A múlt évi számadások előterjesztése és felmentvény megadása.
3. Jövő évi költségvetés megállapítása.
4. Házvétel tárgyalása.
5. Netáni indítványok.
6. Elnök lemondása folytán elnök, 4 előjárósági, 3 póttag és számvevők választása.
7. Betegsegélyző-pénztár részére közgy. kiküldöttek stb. választása.

Pratscher Dániel,

elnök.

Czepléden

Unghváry László

300 holdas szőlőtelep és gyümölcsfaiskolájának, valamint borüzletének részletes árjegyzéke megjelent a ingyen és bérmentve küldetik. Bajtát továbbá 2-szer fejtett kitűnő új bor ára 18 tórtól felfelé. Hordóval szolgálhatok.

Viszonteladók kerestetnek.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pala-Expeller

egy régi kipróbált báziszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmaztatik kőszvényes, csuszal és meghúzott.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” csegygyessel fogadjunk el. — MO f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárúban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerárú Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
szász és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Amerikai szőlővessző

tanemesítés (többféle faj). — Minősége felülmúlhatatlan. — Minden darab prima. — Szőlővessző mindig megtekinthető és azonnal szállítható. — Bővebb felvilágosítás levélileg.

Spitzer Ignác fiai

Magyarország, Sopron megye, Klemarton.

Meghívás.

A nagy-csömötei gyöngyös-melléki önszegélyző szövetkezet 1902. évi márczius hó 2-án d. u. 3 órakor,

Nagy-Csömötén, a hivatalos helyiségben

ez évi rendes közgyűlését

tartja.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság jelentése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Zártszámadás előterjesztése.
4. Szöv. elnök választása.
5. Netáni indítványok*).

Az igazgatóság

*). Esetleges indítványok 3 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnak bejelentendők.